

**01-06 MART 2020 TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI
İLGİLENDİREN GELİŞMELER*****Türkiye/Suriye/Rusya (İdlib)***

İdlib'de 36 askerin şehit edildiği saldırı sonrası Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında 6 saat süren Güvenlik Zirvesi düzenlendi.

Rusya Savunma Bakanlığı, İdlib'deki saldırı ile ilgili yaptığı açıklamada, Türkiye'nin, askerlerinin İdlib'deki koordinatları konusunda Rus ordusuna bilgi vermediğini, Türkiye'nin verdiği bilgilere göre Türk askerlerinin saldırının gerçekleştirildiği bölgede bulunmaması gerektiğini bildirdi.

Türkiye, Rusya'nın askerlerin hedef alınmasıyla ilgili açıklamasını reddetti.

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, o sırada TSK dışında bölgede başka silahlı grup olmadığını belirterek söz konusu iddiayı yalanladı. Akar, 36 askerin yaşamını şehit olduğu saldırının, birliklerin konumunun Rus yetkililerle koordine edilmiş olmasına rağmen gerçekleştiğini söyledi.

Öte yandan, Suriye ordusunun açıklamasında, "Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Suriye'nin kuzeybatısı ve özellikle İdlib bölgesi üzerindeki hava sahasının uçaklar ve her türlü insansız hava araçları için kapatıldığını duyurdu. Hava sahamızı ihlal eden her türlü uçak, düşman olarak algılanıp görevini yerine getirmemesi amacıyla vurulacak" denildi.

Suriye ordusu İdlib bölgesi üzerindeki hava sahasını kapattığını duyurduktan sonra Moskova Suriye'de uçan Türk savaş jetlerinin güvenliğini garanti edemeyeceğini açıkladı.

Diğer taraftan ABD Savunma Bakanı Mark Esper, Suriye'nin İdlib vilayetinde Türkiye'ye hava desteği sağlamayacaklarını söyledi.

ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi Büyükelçi James Jeffrey Hatay ziyareti sırasında, "Türkiye, NATO müttefikimiz. Ordusu ağırlıklı Amerikan gereçleri kullanıyor. O malzemelerin hazır ve kullanılabilir olduğundan emin olacağız" dedi. ABD'nin Türkiye Büyükelçisi David

Satterfield de, Washington'un Ankara'nın hava savunma sistemleri talebini değerlendirdiğini açıkladı.

Rusya Savunma Bakanlığı Sözcüsü, Türkiye'nin İdlib'de askerden arındırılmış bölge oluşturmayı öngören anlaşmadaki yükümlülüklerini yerine getirmede başarısız olduğunu belirtti. Bakanlık sözcüsü, İdlib'deki 'terörist' tahkimatlarının Türk gözlem noktalarıyla birleştiğini öne sürerek, bunun Rusya'nın Hmeymim Hava Üssü'ne her gün saldırı yapılmasına yol açtığını iddia etti.

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, İdlib'deki sorunlarının çözümünün Rusya ile Türkiye liderleri arasında varılan anlaşmaların yerine getirilmesi ile mümkün olduğunu ifade etti.

Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad, Russia 24 kanalına verdiği röportajda "Türkiye ile hayati ortak çıkarlarımız var. Tarihsel olarak kültürlerimiz arasında etkileşim oldu. (Bu yüzden) Aramızda ciddi farklılıkların olması mantıksız. Suriye, Türkiye'ye karşı hiçbir düşmanca tavır içerisinde olmadı" ifadelerini kullandı.

Esad, "Askeri açıdan şu anki öncelikli hedefimiz İdlib. Erdoğan'ın buraya tüm güçlerini sevk ettiği ortada, elbette ki bunu Amerikalıların talimatıyla yaptı. Bu konuda hiç şüphe yok, zira İdlib'i kurtardıktan sonraki hedefimiz, doğu bölgelerini kurtarmak olacak. Ben birçok kez İdlib'in askeri açıdan bir ön tutunma noktası olduğunu söylemişim ve onlar, kurtarılmasına engel olmak için tüm güçlerini kullandılar, amaçları bizim doğuya ilerleyemememizdi. Ancak paralelinde, doğu bölgelerde savaşmamak için oradaki insanlarla temas halindeyiz. Amerikan işgali onlarda hoşnutsuzluk, öfke ve kızgınlığa neden oluyor" ifadelerini kullandı.

Moskova'da İdlib ateşkese

5 Mart 2020 tarihinde, Cumhurbaşkanı Erdoğan Suriye'nin İdlib vilayetindeki gerilimi ele almak için Moskova'ya gitti. Erdoğan'a Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Hazine ve Maliye

Bakanı Berat Albayrak, MİT Başkanı Hakan Fidan, İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, AKP Sözcüsü Ömer Çelik ve Genel Başkan Yardımcısı Mahir Ünal eşlik etti.

Moskova'da yapılan kritik zirvesinde, taraflar uzlaştı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Putin ile 2 ülkenin Dışışleri ve Savunma bakanlarının da bulunduğu heyetler, İdlib'de ateşkes kararı aldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Rusya Devlet Başkanı Putin, Moskova'da gerçekleştirdiği İdlib zirvesi yaklaşık 2 saat 40 dakika sürdü. Erdoğan, yaptığı açıklamada, "Gece yarısı itibarıyla ateşkes yürürlükte. En kısa sürede ateşkese gerçekleştirecek, ardından birlikte kararlaştıracamız diğer adımları süratle atacağız." dedi.

Mutabakat metni:

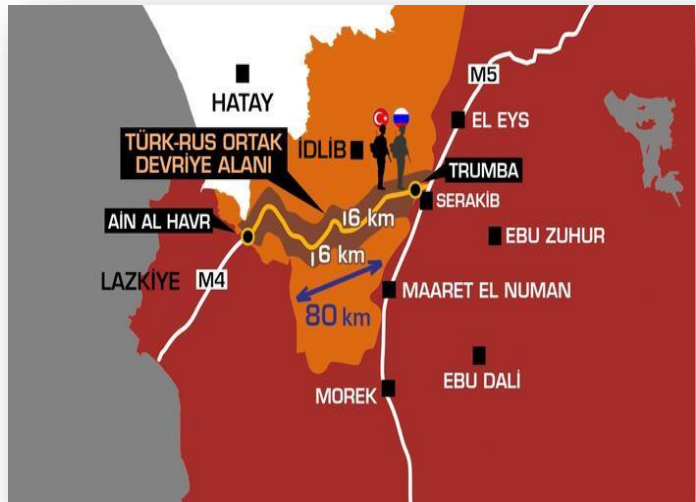
Dışışleri Bakanları Mevlüt Çavuşoğlu ve Sergey Lavrov, tarafların üzerinde uzlaştığı "İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesindeki Durumun İstikrarlaştırılmasına İlişkin Muhtıraya Ek Protokol"ü okudu.

- Türkiye Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu, Suriye Arap Cumhuriyeti'ndeki ateşkes rejiminin uygulanmasının garantörleri olarak (bundan sonra taraflar olarak anılacaktır),
- Suriye Arap Cumhuriyeti'nde Gerginliği Azaltma Bölgeleri Oluşturulmasına İlişkin 4 Mayıs 2017 tarihli Muhtıra ve İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesindeki Durumun İstikrarlaştırılmasına İlişkin 17 Eylül 2018 tarihli Muhtıra'yı hatırla tutarak,

- Suriye Arap Cumhuriyeti'nin egemenliğine, bağımsızlığına, birliğine ve toprak bütünlüğüne olan kuvvetli taahhütlerini yineleyerek,
- Terörizmin tüm tezahürleriyle mücadele ile Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından terörist olarak tanımlanan tüm grupların ortadan kaldırılması yönündeki kararlılıklarını yinelerken, sivillerin ve sivil altyapının hedef alınmasının hiçbir şekilde mazur görülemeyeceğini kabul ederek,
- Suriye ihtilafının askeri çözümünün olamayacağını ve ihtilafın yalnızca Suriyelilerin öncülüğünde ve sahipliğinde, Birleşmiş Milletler'in kolaylaştırıcılığında, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 2254 sayılı kararıyla uyumlu siyasi süreç yoluyla sona erdirilebileceğinin altını çizerek,
- İnsani krizin daha da kötüleşmesinin önlenmesinin, sivillerin korunmasının, ihtiyaç sahibi tüm Suriyelilere önkoşulsuz ve ayırım gözetmeksizin koruma ve insani yardım sağlanmasının, keza ülke içinden yerinden edilmelerin önlenmesi ile mültecilerin ve ülke içinde yerinden edilen kişilerin güvenli ve gönüllü olarak Suriye'deki asıl ikamet yerlerine geri dönüşlerinin kolaylaştırılmasının önemini vurgulayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

- 1- İdlib gerginliği azaltma bölgesindeki temas hattı boyunca tüm askeri faaliyetler 6 Mart 2020 tarihinde saat 00:01'den itibaren durdurulacaktır.
- 2- M4 karayolunun kuzeyinde 6 km ve güneyinde 6 km derinliğinde bir güvenli koridor tesis edilecektir. Güvenli koridorun işleyişine dair ayrıntılı esas ve usuller, Türkiye Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu Savunma Bakanlıkları arasında 7 gün içinde kararlaştırılacaktır.
- 3- Türk-Rus ortak devriyeleri, 15 Mart 2020 tarihinde M4 karayolunun Trumba'dan (Serakib'in 2 km batısı) Ain-

Al-Havr'a kadar olan kesimi boyunca başlatılacaktır.

İş bu Protokol, imzalandığı anda yürürlüğe girer.

Türkçe, Rusça ve İngilizce üç örnek olarak ve eşit yasal geçerliliği olacak şekilde 5 Mart 2020 tarihinde Moskova'da imzalanmıştır."

ABD Dışişleri Bakanlığı: "Bugün İdlib'de çok tehlikeli bir durumun bertaraf edilmesini ve Esed rejimi, Rusya, İran ve Hizbullah güçleri tarafından sivil bölgelere yapılan saldırılar sonucu ortaya çıkan korkunç insani krizi hafifleteceğini umut ettiğimiz Türk-Rus ateşkesini destekliyoruz. Artık en önemli kısım, Esed ve destekçilerinin sürekli bir ateşkesin öngörüldüğü bu anlaşmaya uyup uymayacağını görmek olacak" açıklamasında bulundu.

Sığınmacı Krizi Nereye Evriliyor?

Türkiye, Suriye'deki iç savaşın patlamasıyla dünyada en çok geçici koruma altındaki Suriyeli sığınmacıya ev sahipliği yapan ülkelerin başında geliyor.

Bu yoğun göç krizini yükünü tek başına taşıdığını ileri süren Türkiye, bu konuda AB ile pek çok kez görüşmüş ve krizin çözümüne yönelik destek talebinde bulunmuştu.

Bu kapsamda, yetkililer 15 Kasım 2015 ve 29 Kasım 2015'de bir araya gelmiş ve Suriye'deki iç savaştan kaçan sığınmacıları kabul eden Türkiye'nin desteklenmesi, AB'ye yönelik düzensiz göç akınının önlenmesine ilişkin işbirliğini öngören Ortak Eylem Planı'nın uygulanması kararı alınmıştı.

Sonrasında, 18 Mart 2016'da Türkiye-AB zirvesinin ardından kamuoyunda 18 Mart

Mutabakatı, ya da Göçmen Mutabakatı olarak bilinen anlaşma yürürlüğe girdi.

18 Mart 2016'daki zirvede düzensiz göçün sona erdirilmesi amacıyla anlaşmaya varılan ek maddeler ise şunlardı:

1. 20 Mart 2016 itibarıyla Türkiye'den Yunan adalarına geçen

tüm yeni düzensiz göçmenler Türkiye'ye iade edilecek. Yunan adalarına ulaşan göçmenler, usulüne uygun olarak kayıt altına alınacak ve sığınma başvuruları UNHCR (BM Mülteciler Yüksek Komiserliği) ile işbirliği içinde bireysel olarak işleme konulacak. Dayanaktan yoksun ya da kabul edilemez bulunanlar Türkiye'ye iade edilecek. Düzensiz göçmenlerin iade işlemlerinin masrafları AB tarafından karşılanacak,

2. Korunmaya muhtaç gruplara yönelik BM kriterleri doğrultusunda, Yunan adalarından Türkiye'ye iade edilen her bir Suriyeli için Türkiye'den bir diğer Suriyeli AB'ye yerleştirilecek (1'e 1 formülü). İlk etapta 18 bin kişi yerleştirilecek, daha sonra ilave en fazla 54 bin kişi gönüllülük esasına göre yerleştirilecek,
3. Türkiye, AB'ye yönelen yeni düzensiz göç güzergahlarının oluşumunu engelleyecek, deniz ve kara güzergahlarını önlemek için her türlü tedbiri alacak ve bu doğrultuda AB'nin yanı sıra komşu devletlerle de işbirliği yapacak.
4. Düzensiz geçişler sona erdiğinde ya da ciddi şekilde azaldığında AB üye devletlerinin gönüllülük esasına dayanarak katkıda bulunacakları Gönüllü İnsani Kabul planı devreye sokulacak,
5. 2016 yılı Haziran ayı sonuna kadar tüm kıstasların karşılanması şartıyla Türkiye lehine vize kolaylığı ve vize muafiyeti hususları değerlendirilecek, hız verilecek,
6. AB, Türkiye için Sığınmacı Mali İmkani kapsamında başlangıç olarak tahsis edilen 3 milyar euronun ödenmesini hızlandıracak ve 2016 Mart ayı sonundan önce geçici koruma altındakilere yönelik projelerin finansmanı sağlanacak. Kaynaklar tamamıyla kullanılma aşamasına yaklaştığında ve yükümlülükler karşılandığında AB, Sığınmacı Mali İmkani çerçevesinde 2018'in sonuna kadar 3 milyar euroluk ilave bir fonu devreye sokacak,

(18 Mart Mutabakatı'nda ayrıca, Türkiye'nin AB üyeliği sürecini canlandırmaya yönelik kararlılık teyit edilmiş ve 14 Aralık 2015'te 17. Faslın müzakereye açılmış olmasından duyulan memnuniyet de dile getirilmişti.)

Türkiye ve Avrupa Birliği 18 Mart 2016'da imzalanan 'Mülteci Mutabakatı' kapsamında, birliğin 2018'e kadar Türkiye'ye 6 milyar euro ödemesi bekleniyordu, ancak AB Komisyonunun son açıklamalarına göre şu ana kadar sadece 3,5 milyar euroluk ödeme yapıldı.

Türkiye'nin İdlib'de 36 askerinin şehit olmasının ardından Türkiye Hükümeti, kara ve deniz yoluyla Avrupa'ya geçmek isteyen sığınmacıları durdurumama kararı aldı. Bunun üzerine, Türkiye'den Avrupa'ya geçmek isteyen binlerce göçmen Yunanistan ve Bulgaristan sınırına akın etmeye başladı.

Uluslararası Göç Örgütü'ne göre, Cumartesi (29 Şubat) akşamı 212 kilometrelik sınırda 13 bin kişi toplandı.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu 29 Şubat-3 Mart tarihleri arasında 130 bin 469 göçmenin Türkiye topraklarından ayrılıp, Yunanistan'a geçtiğini açıkladı.

Atina ise Yunanistan'a yasa dışı yollardan geçmeye çalışan kişi sayısının 24 bin 203 olduğunu, Atina sınırdan geçiş yapmaya çalışan göçmenlerin engellendiğini duyurdu. Yunan yetkililer ayrıca 183 kişinin gözaltına alındığını ve göçmen gözaltı merkezine gönderildiğini aktardı.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin son verilerine göre Türkiye, 3,6 milyonu Suriyeli olmak üzere, toplam 4 milyon sığınmacıya ev sahipliği yapıyor. Erdoğan, Avrupa'ya gitmek isteyen sığınmacıların Afganistan, İran, Suriye, Pakistan, Afrika ve Asya kökenli olduklarını ve geçmek isteyenleri engellemeyeceğini açıkladı.

Öte yandan Yunan makamları ülkeye girişi engellenen düzensiz göçmenlerin çoğunluğunun Afgan, Pakistan ve Fas kökenli olduğunu belirtiyor.

Türkiye'nin Kapıları Açmasına Avrupa'nın Tepkisi

Geçtiğimiz günlerde, Avrupa Parlamentosu eski Türkiye Raportörü Kati Piri sosyal medya hesabı üzerinden yaptığı açıklamada, "Türkiye hangi bölümüne uymalı? 2016'da vizelerin kaldırılacağı belirtilmişti; 2018'e kadar 6 milyar euro taahhüt edilmişti ancak fonlarda

gecikme yaşıyor, yeni fon öngörülüyor; yeni fasılların açılması söz konusu bile değil" diyerek AB'yi eleştirdi.

Avusturya Başbakanı Sebastian Kurz, Salı günü açıklamasında Türkiye'yi Avrupa'ya "şantaj yapmakla" suçladı. Kurz, Türkiye'nin sınırlarını göçmenlere açmasıyla ilgili gazetecilere açıklamasında "Bu Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne ve Yunanistan'a karşı bir saldırısıdır. Avrupa'ya baskı uygulamak için insanlar kullanılıyor" dedi. Kurz, "AB'nin sınırlarını koruma sınavı" olduğunu söyledi.

Alman İçişleri Bakanlığı, sosyal medyada İngilizce, Farsça ve Arapça paylaşımlarda bulunarak, Türkiye sınırlarından Avrupa'ya geçmeyi umut edenlere şu sözlerle seslendi: "AB dış sınırlarında düzeni sağlamak için vargücümüzle Yunanistan'ı destekleyeceğiz. Avrupa sınırları Türkiye'deki mültecilere açık değildir. Bu Almanya sınırları için de geçerlidir."

Erdoğan'ın Suriye'de yaşananlardan ötürü Türkiye'ye yeteri kadar destek verilmediğini düşündüğünü belirten Merkel, "Bunun karşılığının mülteciler üzerinden verilmesi kabul edilemez" dedi. "Türkiye göçmenler konusunda büyük katkıda bulundu" diyen Merkel ülkenin en az 4 milyon sığınmacıya ev sahipliği yaptığını belirtti. İdlib'de yaşananlar nedeniyle durumun daha da dramatik bir boyut kazandığını, bu açıdan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın AB'den daha fazla yardım beklemesini anladığını ekledi. Sorunun, her iki tarafın AB-Türkiye Göçmen Anlaşması'nın koşullarına uyması durumunda çözülebileceğini aktaran Merkel, bu konuda Türkiye ile görüşmelerin sürdüğünü belirtti.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Yunanistan ve Bulgaristan'a destek veren ve Fransa olarak yanlarında olduklarını belirten bir mesaj yayınladı. Macron, Twitter hesabından paylaştığı mesajında, Türkiye sınırından yeniden göç almaya başlayan Yunanistan ve Bulgaristan ile tam bir dayanışma içinde olduklarını belirtti. Macron, "Fransa, Bulgaristan ve Yunanistan'a destek için AB'nin çabalarına katkıda bulunmaya hazırdır. Bir insani ve göç krizinden kaçınmak için hep birlikte hareket etmek zorundayız" diyerek, yeni güç gönderme çağrısına katkı sunacaklarının ipuçlarını verdi.

Fransa Dışişleri Bakanı Jean-Yves Le Drian ise, Türkiye'yi Suriyeli mültecilerle ilgili Avrupa'ya "şantaj" yapmakla suçladı. Ulusal mecliste konuşan Le Drian, "Göçmenlerin Türkiye tarafından Avrupa üzerinde baskı ve şantaj unsuru olarak kullanılması kesinlikle kabul edilemez" ifadelerini kullandı ve Ankara'nın halihazırda kendi topraklarında bulunan göçmen ve mültecileri 'araçsallaştırdığını' söyledi.

Hollanda Meclisi, Salı akşamı yaptığı oturumda, Türkiye'den Yunan sınırına yönelen yeni mülteci akışını görüştü. İktidar ve muhalefete bağlı çok sayıda milletvekili, Yunanistan sınırındaki mülteciler konusunda Türkiye'yi suçladı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, siyasi amaçlar uğruna mültecileri kullandığını savunan Hollandalı milletvekilleri, Türkiye'yi Avrupa'ya karşı şantaj yapmakla suçladılar. Hollanda Güvenlik ve Adalet Bakan Yardımcısı Ankie Broekers - Knol, "Türkiye, mülteci almak için Avrupa'dan daha fazla para istiyorsa, buna hayır demeyeceğiz" ifadeleri ile Türkiye'ye yapılacak maddi yardıma destek olmayı da bir bakıma taahhüt etmiş oldu.

Yunanistan'ın Türkiye sınırını ziyaret eden Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, mülteci krizi konusunda AB'nin gerekli her türlü desteği vereceğini açıklayarak, sınır güvenliği için 700 milyon euro yardım vaadinde bulundu. Yunanistan sınırında hali hazırda bulunan Frontex sınır güvenliği ekibinin hem kara hem de suda hızla güçlendirileceğini aktaran von der Leyen, tüm imkanlarını kullanmaya hazır olduklarını söyledi.

Bulgar ve Yunan yetkililer ise, Türkiye'den yaşanan göç akınına karşı sınır güvenliklerini arttırarak göçmenlere kapılarını açmayacaklarını bildirdi.

Kriz İngiliz basınında şu şekilde değerlendirildi;

Financial Times, Avrupa Birliği'nin Türkiye'yle yaptığı göç anlaşmasının "çökmenin eşiğinde olduğunu" söylerken, anlaşmanın ayrıntılarını ve bugün gelinen durumu yorumladığı bir analize yer veriyor. "Anlaşma yaşayacak mı?" diye soran gazete, "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın tehditlerinin AB başkentleriyle ilişkileri zehirlediği" yorumunda bulunuyor.

Financial Times, Avrupa Birliği'nin Türkiye'yle yaptığı anlaşmayla zaman kazanmasına karşın, göç politikasını yenileme girişimlerinin, kıtadaki göçmen karşıtı eğilime takıldığını vurguluyor.

Yazıya "Türkiye anlaşması, Avrupa'ya göç politikasının daha adil bir şekilde ele alınabilmesi için içeride sürdürülebilir bir sistem bulması için nefes alma fırsatı verdi. Ancak Avrupa'nın bu alanda gelişme kaydedememesi, Erdoğan'ın tehditleriyle yüzleşirken korunmasız bıraktı" satırlarıyla son veriliyor.

Konuya başyazılarından birini ayıran Times da, "Avrupa yeni bir göç dalgasına engel olmak için Türkiye ile bir anlaşmaya varmalı" diyor.

Erdoğan'ın sayıları artan göçmenler için daha fazla nakit, Türk vatandaşları için daha kolay vize ve gümrük birliğinde ilerleme istediğini yazan gazete, bu taleplerin Avrupalı liderler tarafından ciddiye alınmadığını söylüyor ve şöyle devam ediyor; "Erdoğan'ın İdlib'in tüm umutsuz insanlarını AB'ye yönlendirmek gibi ham pazarlık tekniğinden de belli. 2015'teki büyük göç konvoylarında, Angela Merkel aceleyle ülkesinin sınırlarını açması, popülist hareketleri güçlendirerek ve siyasi partiler manzarasını parçalayarak, Avrupa siyasetinin yüzünü değiştirdi. Türkiye'yle yapılan anlaşma biraz zaman kazandırdı, ancak AB bunu iyi kullanmadı. Kitlemel göçle nasıl başa çıkılacağı konusunda beş sene önceki kadar bölünmüş haldeler."

Daily Telegraph da "Avrupa'nın sınırlarında yenilenen kriz" başlıklı başyazısında, Türkiye'nin sınırları açması ve batıya doğru gidişlerini teşvik etmesiyle Avrupa'nın Suriye kaynaklı yeni bir göç kriziyle karşı karşıya kaldığını söylüyor. Dikkat çeken satırlar şöyle; "Göç dalgasına engel olmak için daha önce AB'yle bir anlaşmaya varan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sabrının tükendiği ve sınırlama politikalarına halkın desteğini kaybettiği açık. Ülkesi ve halkından, dışarıdan çok az yardımla kamplardaki 3,5 milyondan fazla insanın yükünü omuzlaması isteniyor. Karar, aynı zamanda Suriye'nin İdlib bölgesindeki hava saldırılarında 33 Türk askerinin hayatını kaybetmesini izliyor. Türkiye 'şantajla' suçlanıyor ama diğer ülkelerin Suriye'deki iç savaşın tetiklediği sorunu hafifletmek için ne yaptığını soruyor. Bu, adil bir soru. Ancak hemen önümüzde duran sorunu çözümüne yardımcı olacak soru değil. O sorun da Yunanistan sınırına iden insan seli konusunda ne yapılacağı."

Türkiye, hem Suriye ordusunun İdlib'deki Türk gözlem noktalarının gerisine çekilmesi için başlatmış olduğu Bahar Kalkanı Harekatı'ndan hem de mültecilerin Avrupa'ya gitmesi için yürürlüğü soktuğu 'açık sınır kapısı' politikasından geri dönmeyeceğini bugün bizzat Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ağzından duyurdu.

Cumhurbaşkanı, “Sınırlarımızın terör örgütleri ve gözünü ülkemizin topraklarına dikmiş zalim bir rejim tarafından kuşatılmasına, sığınmacıların yükünün kalıcı şekilde üzerimize yıkılmasına izin vermemekte bundan böyle kararlıyız. Daha İdlib şehitlerimizin cenazelerini kaldırmadan rejime tarihin en büyük kayıplarını verdirerek bismillah dedik. İşlerin bu noktaya gelmiş olmasından dolayı gerçekten üzüntülüüz. Bunun müsebbibi, arkalarına aldıkları güçlerin gölgesini kendi cüsseleri sanarak bize meydan okuyanlardır. Her biri canımızdan birer parça olan askerlerimizin hayatına kast edenleri yerle yeksan etmek boynumuzun borcudur. Yaşananlardan ibret almayanların, bizi hala tehdit etmeleri akıllarının başlarına gelmediğini işaret ediyor. Şayet bir an önce Türkiye’nin belirlediği sınırların dışına çıkmazlarsa, bir süre sonra omuzlarının üstündeki o başlar da kalmayacak” diye konuştu.

Erdoğan, "36 şehit verdiğimiz saldırı sonrası Avrupa'ya gitmek isteyen mültecilere kapıları açtık. Bu karar uluslararası hukuka uygundur. Bugün mültecilere sınırlarını kapatan, onları döverek botlarını batırarak geri göndermeye çalışan her Avrupa ülkesi İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’ni çiğnemektedir.

Yunanistan botları şişleyerek batırıyor, içindeki yavruları ölüme terk ediyor. Mültecileri ülkesine sokmamak için, denizde boğmaktan kurşunla öldürmeye kadar her türlü yolu deneyen Yunanlı, bir gün bu merhamete kendilerinin de ihtiyacı olabileceğini unutmamalıdır.

Avrupa ülkeleri sorunu çözmek istiyorlarsa, Türkiye'nin Suriye'de gerçekleştirmeye çalıştığı siyasi ve insani çözüme destek vermelidir. Faşizmin ayak seslerinin daha çok duyulduğu Avrupa ülkeleri için böyle bir durum gerçek bir felaket anlamı taşıyacaktır. Böyle durumlarda Avrupa toplumları önce kendi komşularının gırtlığına sarılmaktadır. Umudumuz, AB'nin gerçekleri görmesidir" ifadelerini kullandı.

Diğer taraftan, Yunanistan sınırına giden göçmenlerin bekleyişi ve sınırı geçme çabaları da sürüyor. Yunan devlet televizyonu ERT, güvenlik güçlerinin Pazartesi gece yarısı yasa dışı yollardan sınırı geçmeye çalışan 45 kişiyi gözaltına aldığını duyurdu. Söz konusu sığınmacıların Afganistan, Pakistan, Fas ve Bangladeş uyruklu olduğu belirtildi. Ayrıca 5 binden fazla kişinin geçişinin ise engellendiği kaydedildi.

Aralarında çocukların da bulunduğu göçmenler, Yunanistan'ın sert müdahalesine maruz kaldı. Kara sınırında göçmenleri gaz ve tazyikli suyla durdurmaya çalışan Yunan yetkililer, denizde de botları engelledi. Ancak binlerce göçmenin kara ve denizden Yunanistan'a akını, pek çok insani dramı da beraberinde getirmeye başladı. İnsan hakları örgütleri, durumun daha da

kötüleşmesini engellemek için acil eylem çağrısında bulunuyor, gerekli önlemlerin alınmadığı takdirde yeni bir insani krizle karşı karşıya kalınabileceğini işaret ediyor.

Yunan yetkililerin verdiği bilgilere göre Cumartesi (29 Şubat) ile Pazartesi (2 Mart) günleri arasında da 24 bin 200'den fazla kişinin sınırı geçmesi engellenmişti. 182 kişi de gözaltına alınmıştı.

BM'den Atina'ya tepki: Burası Nazilerden kaçan mültecilere ateş açılan 1940'ların Avrupa'sı değil Birleşmiş Milletler (BM) Yargısız ve Keyfi İnfazlar Özel Raportörü Agnes Callamard Yunan güvenlik güçlerinin Avrupa'ya geçmek isteyen mültecilere müdahalesini eleştirdi.

Sosyal medya hesabı üzerinden yaptığı açıklamada Callamard, "Koruma isteyen kadın ve çocuklara ateş açılıyor, botları açık denizlere itiliyor. Burası Nazilerden kaçan, mültecilere ateş açılan 1940'ların Avrupa'sı değil, MS St Louis ya da 1939'da 900 Yahudi'nin girişine izin verilmeyen ABD ve Kanada da değil. Burası 2020'nin Avrupa'sı." dedi. Callamard göç sorunun "uluslararası bir suç" ve bu soruna "sıradanmış" gibi bakılmasının ise özellikle trajik ve rahatsız edici olduğunu ifade ederek, "'Kaç AB lideri, çocuklara ateş açan ve onları vebalı gibi iteleyen Yunan sınır güvenlik güçlerine tepki verecek acaba?" dedi.

Avrupa Dışişleri Bakanları Avrupa Birliği dönem başkanlığını yürüten Hırvatistan'ın başkenti Zagreb'te Suriye'de yaşanan son gelişmeleri ve Avrupa'yı derinden sarsan göçmen krizini görüşüyor.

AB'nin Suriye'de insani koşulların iyileştirilmesi için 170 milyon euro yardım yapacağını açıkladı. Elde ettiği bilgiyi bir kaynağa dayandıran AFP haber ajansı ise Avrupa Birliği'nin mülteciler için Türkiye'ye 500 milyon euro aktarmaya hazırlandığını duyurdu. Bunun yanı sıra vize konusunda Türk vatandaşlarına bazı kolaylıklar sağlanacağı belirtildi. Avrupa Birliği ise bu konuda henüz net bir açıklama yapmadı.

Koronavirüsü

Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkan ve daha sonra adına Covid-19 denilen koronavirüs (corona virüsü), Antarktika hariç tüm kıtalara ve 80'den fazla ülkeye yayıldı. 5 Mart tarihi itibarıyla dünya çapında teyit edilen koronavirüs vaka sayısı 95.300'e, ölü sayısı da 3.200'e ulaştı.

Türkiye'de Sağlık Bakanı Fahrettin Koca 4 Mart'ta yaptığı açıklamada, vatandaşlara koronavirüs tehdidi nedeniyle gerekmedikçe ülke dışına seyahat etmemelerini, gidenlerin de dönüşte kendilerini 14 gün karantinada tutmalarını tavsiye etti.

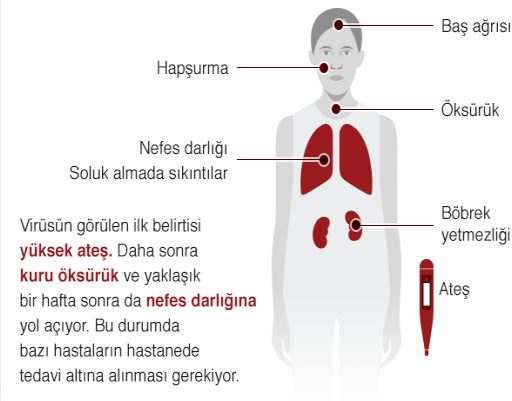
İran, Irak ve Gürcistan ile olan 8 sınır kapısında sahra hastanelerinin kurularak üst düzey önlemlerin alındığı belirtildi. Umreden gelen 13 bin 834 vatandaşın sağlık muayenesinden geçirildiği, 9 kişide mevsimsel grip bulunduğunu, şüpheli görülen 5 kişinin testlerinin de negatif çıktığı açıklandı.

Sağlık Bakanlığı Covid-19 Rehberi

Sağlık Bakanı, havaalanı ve limanlarda 24 saat sağlık personeli bulundurulduğunu söyledi.

Virüse yakalananlarda hangi belirtilere rastlanıyor?

Çin'den yayılan koronavirüsün belirtileri

Virüse yakalananlarda önce yüksek ateş başlıyor. Ardından kuru öksürük şikayetleri gözleniyor. Bir haftanın sonunda ise nefes darlığı sorunları ortaya çıkıyor.

Ancak şu an eldeki bilgiler sadece hastaneye kaldırılan ağır hastaların yaşadıklarıyla sınırlı. Virüse yakalanıp daha hafif bir şekilde atlatan olup

olmadığı konusunda detaylı bir bilgi henüz yok. Koronavirüs orta derece soğuk algınlığından, ölüme varacak semptomlara yol açabiliyor.

Koronavirüse karşı aşı geliştirme çalışmaları devam ediyor. Bazı aşılarda hayvanlar üzerinde deneme aşamasında olduğu belirtiliyor. İnsanlarda kullanılabilecek bir aşının en iyi ihtimalle gelecek yılın ortalarını bulması bekleniyor. Hayvanlar üzerinde denenen aşılarda olumlu sonuç verirse önümüzdeki aylarda insanlar üzerinde deneme aşamasına geçilebilir. İnsanlarda da olumlu sonuç vermesi halinde kitlesel üretime geçilmesinin epey zaman alacağı ifade ediliyor.

San Diego'daki Inovio adlı laboratuvarında çalışan bilim insanları yeni virüse karşı aşı geliştirebilmek için yeni tür bir DNA teknolojisi kullanıyor. Şimdilik adı "INO-4800". İnsanlar üzerinde deneme planlarına yaz başında başlayacaklar.

Inovio, insanlar üzerinde yapılacak denemelerin başarılı olması durumunda daha geniş çaplı denemeler yapılabileceğini, "yıl sonuna kadar Çin'deki salgında kullanılabileceğini" söylüyor.

Şimdilik tedavilerde temel prensipler uygulanıyor. Hastanın bağışıklık sistemi virüsle mücadelesini yenene kadar vücut fonksiyonlarının işler halde tutulması, nefes desteği sağlanıyor. Hastaneler de virüs önleyici bir takım ilaçları test ediyor.

Nasıl korunabilirsiniz?

- Dünya Sağlık Örgütü virüsten korunmak için şu tavsiyelerde bulunuyor:
- Ellerinizi yıkayın - sabun veya el temizlik jelleri virüsü öldürebilir
- Öksürürken veya hapşırırken ağzınızı ve burnunuzu mendille kapatın ve sonrasında virüsün yayılmasına engel olmak için ellerinizi yıkayın
- Gözlerinize, burnunuza ve ağzınıza dokunmaktan kaçın - elleriniz virüsün değdiği bir yere dokunursa virüs vücudunuza bulaşabilir
- Öksüren, hapşıran veya ateşi yüksek kişilerden uzak durun - 1 metre uzak durmak havaya bulaşabilecek virüsten korunmanızı sağlar

Örgüt Başkanı Tedros Adhanom Ghebreyesus, 11 Şubat'ta yaptığı açıklamada, "Bu hastalığın artık bir adı var" dedi ve Covid-19'un 'korona'nın co'su, virüs'ün vi'si ve hastalık kelimesinin İngilizcesi 'disease' sözcüğünün d'sinden türetildiğini söyledi.

Çin'de ortaya çıkan virüsün özellikleri neler?

Hastalardan alınan örneklerin laboratuvarlarda test edilmesi sonucu Çinli yetkililer ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO), enfeksiyonun Koronavirüs (Corona Virus) olduğu sonucuna vardı.

- Koronavirüsler, büyük bir virüs ailesinin bir alt türü. Ancak yeni virüs dahil sadece yedi tanesi insanlara bulaşabiliyor. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre yeni virüsün 'kuluçka dönemi', yani enfeksiyonun kapıldığı andan belirtilerin görüldüğü zamana kadar olan dönem yaklaşık 14 gün. Ama bazı araştırmacılar bu sürenin 24 güne kadar çıkabileceğini söylüyor.

Çinli bilim insanları, bazı kişilerin belirtiler görülmeden de enfeksiyonu yaydıkları uyarısında bulunuyor.

Ne kadar ölümcül?

Aralık ayında ortaya çıktığı sanılan virüs, şu ana kadar en az 3200 kişinin ölümüne neden oldu. Dünya Sağlık Örgütü'nün 44 bin hastaya dayandırdığı araştırma verilere göre virüsün bulaştığı kişilerin: %81'i hafif atlatıyor, %14'ü ciddi geçiriyor, %5'i ağır hastalanıyor.

Covid-19'dan ölenlerin oranı ise %1 ila %2 arasında. Hastalığın 9 yaşın altındaki çocuklarda pek görülmediği 80 yaş üzerinde ve solunum yolları hastalıkları olanlarda ise ölümcüllük oranının çok yükseldiği anlaşıyor. Ama bildirilen rakamların hepsi güvenilir değil.

Her yıl yaklaşık bir milyar kişi sıradan soğuk algınlığı yaşıyor ve bu hastalıktan ölenlerin sayısı 290.000 bin ila 650.000 arasında değişiyor. Grip vakalarının ciddiyeti her yıl değişiyor.

Henüz salgının boyutları da tam olarak bilinmediği için bu yeni virüsün yol açabileceği ölümlere dair bir tahmin yürütmek zorlaşıyor.

Hangi hayvandan kaynaklanıyor?

Koronavirüsler, önce hayvandan insana bulaşıyor. Ancak virüsleri kitlesel bir salgın tehdidi haline getiren, mutasyona uğrayıp insandan insana bulaşmaya başlamaları.

2019-nCoV virüsünün ilk olarak Vuhan'daki Huanan balık pazarında ortaya çıkmış olabileceği üzerinde duruluyor. Bazı deniz canlıları Koronavirüs taşıyor olabilseler de, pazarda tavuk, yaras, tavşan, yılan gibi başka hayvanlar da bulunuyor ve bunlardan birinin virüsün kaynağı olması çok daha mümkün görünüyor. Virüsün kaynaklandığı belirlendiğinde, sorunla baş etmek çok daha kolay olacak.

İnsandan insana nasıl bulaşıyor?

Başta virüsün sadece hayvandan insana bulaşabildiği açıklanmıştı. Ancak daha sonra virüsün, insandan insana da bulaştığı anlaşıldı. Virüs solunum yollarını etkiliyor. O nedenle öksürük ve temas yoluyla bulaşıyor olması yüksek bir ihtimal olarak görülüyor.

Ne kadar hızlı yayılıyor?

Her geçen gün dünyanın farklı ülkelerinden binlerce yeni vaka bildiriliyor. Ama uzmanlar, asıl rakamların bildirilenden 10 kat fazla olabileceği uyarısını yapıyor. Çin'den gelen son açıklamalar, bu ülkede yeni vakaların sayısının düşürüldüğüne ve yeni vakaların artık diğer ülkelerde daha hızlı ortaya çıktığına işaret ediyor.

Virüs mutasyona uğrayabilir mi?

Evet virüsün mutasyon geçirmesi olasılıklar dahilinde. Ancak bunun salgın açısından ne anlama geleceğini söylemek zor. Mutasyon sonucu insandan insana bulaşma ihtimali artabilir ya da virüse yakalananların yaşadığı semptomlar ağırlaşabilir.

Dünya Sağlık Örgütü ve diğer sağlık uzmanlarının yakından takip edeceği bir konu da ilerleyen günlerde ve haftalarda virüsün mutasyon geçirip geçirmediği olacak. Son 10 gün içerisinde virüsün insandan insana bulaşma hızının arttığı belirtildi. Bu durumun bir mutasyon sonucu olup olmadığı ise bilinmiyor.

Salgın nasıl durdurulabilir?

Eldeki tek seçenek, virüse yakalanmış kişileri tespit edip karantinaya almak. Hastalarla temas halinde olan kişilerin izlenmesi ve sağlık durumlarının kontrol altında tutulması da uygulanan yöntemler arasında. Salgını önlemek için seyahat sınırlamaları seçeneği de yürürlüğe konmuş durumda.

Başta Asya ülkeleri olmak üzere birçok ülke Çin'den gelen yolculara yönelik sağlık kontrollerini artırdı. Virüsün Avrupa'ya ve İran'a sıçramasıyla bu bölgelerde de önlemler artırıldı. Hastalığın kuluçka döneminde virüsü taşıyan çok sayıda kişi hiçbir belirti göstermeden başka ülkelere seyahat ediyor olabilir. Bu nedenle salgının durdurulması zorlaşıyor.

Kaynak: <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-51177538>